

Tisk a informace

Soudní dvůr Evropské unie
TISKOVÁ ZPRÁVA č. 69/18
V Lucemburku dne 29. května 2018

Rozsudek ve věci C-426/16
Liga van Moskeeën en Islamitische Organisaties Provincie Antwerpen VZW
a další v. Vlaams Gewest

Soudní dvůr potvrdil, že rituální porážky bez omráčení mohou být prováděny pouze na schválených jatkách

Tato povinnost není v rozporu se svobodou náboženského vyznání, jelikož pouze organizuje a upravuje právo provádět rituální porážky zvířat s ohledem na základní pravidla pro ochranu dobrých životních podmínek zvířat a zdraví spotřebitelů masa

Muslimský svátek oběti se slaví každoročně po dobu tří dnů. Velký počet praktikujících muslimů považuje za svou náboženskou povinnost porazit nebo nechat porazit nejlépe v první den tohoto svátku zvíře, jehož maso následně sní zčásti rodina a zčásti je rozdáno potřebným, sousedům a členům širší rodiny. Většina muslimské komunity v Belgii se shoduje s názorem Conseil des théologiens au sein de l'exécutif des musulmans (Teologická rada výkonného orgánu muslimských sdružení), podle níž musí taková porážka proběhnout bez předchozího omráčení zvířat a s ohledem na další požadavky spojené s rituálem.

Belgické předpisy od roku 1998 stanovily, že porážky předepsané náboženskými obřady lze provádět pouze na schválených či dočasných jatkách. Příslušný ministr každý rok schvaloval dočasná zařízení pro porážku, která spolu se schválenými jatkami měla povolení provádět rituální porážky během muslimského svátku oběti, čímž byl kompenzován nedostatek kapacity na schválených jatkách z důvodu vysoké poptávky během tohoto období.

Ministr regionu Flandry pověřený v oblasti dobrých životních podmínek zvířat v roce 2014 oznámil, že již nebude vydávat povolení pro dočasná zařízení, v nichž lze provádět rituální porážky zvířat během svátku oběti, jelikož takové povolení podle něj není v souladu s unijním právem, a sice s nařízením z roku 2009 o ochraně zvířat při usmrcování¹. Od roku 2015 musí být všechny porážky zvířat bez omráčení včetně rituálních porážek v rámci muslimského svátku oběti prováděny pouze na schválených jatkách. V této souvislosti se několik muslimských asociací a zastřešujících organizací při mešitách obrátilo v roce 2016 na soud se žalobou proti regionu Flandry. Namítaly konkrétně, že některá ustanovení nařízení² nejsou platná s ohledem na svobodu náboženského vyznání³. Nederlandstalige rechtbank van eerste aanleg Brussel (soud prvního stupně v Bruselu, jehož jednacím jazykem je nizozemština, Belgie), který projednává uvedenou věc, se rozhodl předložit Soudnímu dvoru žádost o rozhodnutí o předběžné otázce.

Soudní dvůr v rozsudku z dnešního dne objasnil, že rituální porážky spadají pod pojem „náboženský obřad“ ve smyslu nařízení. Vztahuje se na ně tudíž svoboda náboženského vyznání zaručená Listinou základních práv Evropské unie. To, že na tuto otázku existují rozdílné teologické názory, samo o sobě nestačí k tomu, aby rituální porážka nebyla kvalifikována jako „náboženský obřad“.

Soudní dvůr se poté zabýval tím, zda toto nařízení omezuje svobodu náboženského vyznání. Připomněl, že v Unii platí obecná zásada, že se zvířata usmrcují pouze po omráčení. Rituální porážky zvířat bez omráčení jsou povoleny v rámci výjimky za předpokladu, že probíhají v zařízení,

¹ Nařízení Rady (ES) č. 1099/2009 ze dne 24. září 2009 o ochraně zvířat při usmrcování (Úř. věst. 2009, L 303, s. 1).

² Jde o čl. 4 odst. 4 ve spojení s čl. 2 písm. k) nařízení č. 1099/2009.

³ Článek 10 Listiny základních práv Evropské unie a článek 9 Evropské úmluvy o lidských právech.

kteře k tomu získalo souhlas od příslušných vnitrostátních orgánů a splňuje technické požadavky na konstrukci, uspořádaní a vybavení (kteře stanoví jiné unijní nařizení⁴).

Soudní dvůr upřesnil, že tato výjimka nezakazuje rituální porážky zvířat v Unii, ale právě naopak konkretizuje povinnost unijního normotvůrce umožnit porážky zvířat bez omráčení v zájmu zajistit skutečný výkon svobody náboženského vyznání pro praktikující muslimy během svátku oběti.

Povinnost provádět rituální porážky na schválených jatkách tedy pouze organizuje a upravuje po technické stránce právo porážet zvířata bez omráčení z náboženských důvodů. Úprava technických požadavků sama o sobě neomezuje výkon práva na svobodu náboženského vyznání pro praktikující muslimy.

Pro rituální porážky totiž platí stejné technické podmínky, které platí v zásadě pro všechny porážky zvířat v rámci Unie bez ohledu na použité metody.

Unijní normotvůrce mimoto usiloval o nalezení rovnováhy mezi zvláštními metodami porážky předepsanými náboženskými obřady a základními pravidly obsaženými v unijních nařizeních, pokud jde o ochranu dobrých životních podmínek zvířat při usmrcování a zdraví všech spotřebitelů masa.

Soudní dvůr se nakonec zabýval konstatováními souvisejícími s tím, že schválená jatka splňující požadavky nařizení, která se nachází na území regionu Flandry, nemají dostatečnou kapacitu, aby uspokojila zvýšenou poptávku po halal mase během svátku oběti.

Soudní dvůr v tomto ohledu připomněl, že platnost unijního aktu musí být posuzována podle skutkových a právních okolností existujících k datu, kdy byl akt přijat, a nikoli s ohledem na konkrétní okolnosti dané věci. Problém popsany belgickým soudem se totiž týká pouze omezeného počtu obcí regionu Flandry. Tato otázka tedy není neoddělitelně spjata s uplatňováním stanoveného pravidla v celé Unii. Jednorázový kapacitní problém na území jednoho regionu jednoho členského státu související se zvýšenou poptávkou po rituálních porážkách během několika dní u příležitosti oslav svátku oběti proto nastává z důvodu souběhu vnitrostátních okolností, které nemohou mít vliv na platnost nařizení.

Soudní dvůr konstatoval, že přezkum neodhalil žádnou skutečnost, kterou by mohla být dotčena platnost nařizení ve světle práva na svobodu náboženského vyznání zaručeného Listinou.

UPOZORNĚNÍ: Žádost o rozhodnutí o předběžné otázce umožňuje soudům členských států, aby v rámci sporu, který projednávají, položily Soudnímu dvoru otázky týkající se výkladu práva Unie nebo platnosti aktu Unie. Soudní dvůr nerozhoduje ve sporu před vnitrostátním soudem. Vnitrostátní soud musí věc rozhodnout v souladu s rozhodnutím Soudního dvora. Toto rozhodnutí je stejně tak závazné pro ostatní vnitrostátní soudy, které případně budou projednávat podobný problém.

Neoficiální dokument pro potřeby sdělovacích prostředků, který nezavazuje Soudní dvůr.

[Úplné znění](#) rozsudku se zveřejňuje na internetové stránce CURIA v den vyhlášení.

Kontaktní osoba pro tisk: Balázs Lehoczki 📞 (+352) 4303 5499

Obrazové záznamy z přednesení stanoviska jsou dostupné na [Europe by Satellite](#) 📡 (+32) 2 2964106

⁴ Nařizení Evropského Parlamentu a Rady (ES) č. 853/2004 ze dne 29. dubna 2004, kterým se stanoví zvláštní hygienická pravidla pro potraviny živočišného původu (Úř. věst. 2004, L 139, s. 55; Zvl. vyd. 03/45, s. 14), a oprava Úř. věst. 2013, L 160, s. 15).